

הגנה על אזרחים מה-2 עד ה-8 ביוני 2010

הגדה המערבית

18 פלסטינים נפצעו בידי כוחות ישראליים

השבוע פצעו כוחות ישראליים 18 פלסטינים במהלך התנגשויות והפגנות ברחבי הגדה המערבית, מרביתם בירושלים המזרחית. בשנת 2010 נהרגו 6 פלסטינים וחיל ישראלי אחד בגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית בתקריות שארעו בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני; כמו כן נפצעו 675 פלסטינים ו-84 אנשי כוחות ביטחון ישראליים. בתקופה המקבילה אשתקד נהרגו 14 פלסטינים ושני אנשי כוחות ביטחון ישראליים ונפצעו 529 פלסטינים ו-10 ישראליים.

הפגנה בכפר אל-עיסאווייה שבירושלים המזרחית התדרדרה להתנגשות אלימה בין תושבי הכפר ואנשי כוחות ביטחון ישראליים אשר במהלכה נפצעו שמונה פלסטינים. מאות פלסטינים השתתפו בהפגנות מעין אלה במחאה על הריגתם ופציעתם של פעילים בינלאומיים במהלך השתלטות חיל הים הישראלי על ספינות משט עזה ב-31 במאס. במהלך ההתנגשויות, פלסטינים יידו אבנים והכוחות הישראליים השיבו במשך מספר שעות בירי כדורי מתכת מצופים בגומי וגז מדמיע. הכוחות הישראליים הציבו למשך מספר שעות מחסומי פתע בכניסות לכפר, תוך חסימת הגישה הממונעת אליה. שבעה פלסטינים נוספים ועיתונאי זר אחד נפצעו בהפגנה השבועית המתקיימת בכפר בלעין במחאה על הקמת הגדר באדמות הכפר (נפת רמאללה). כמו כן, פלסטינים ערכו הפגנה נוספת נגד הגדר בכפר אל-וולג'ה (נפת בית לחם) אשר במהלכה לא היו נפגעים.

התנגשויות פרצו גם בין פלסטינים וכוחות ישראליים בשכונת סילוואן שבירושלים המזרחית, לאחר שמתנחלים תקפו פיזית נער בן 14; במהלך התנגשויות אלה נפצעו שני פלסטינים (ראו גם סעיף העוסק במתנחלים). התנגשויות נוספות באותו אזור פרצו במהלך מבצע שנועד לעצור מעלימי מס, כביכול; לא נרשמו נפגעים בארוע זה שבמהלכו נעצרו ארבעה אנשים והוחרמו לפחות שלוש מכוניות בבעלות פלסטינית ודחפור אחד. המתח בשכונת סילוואן נותר גבוה על רקע איומי עיריית ירושלים לבצע הריסות נרחבות באזור זה. בנוסף, עיריית ירושלים עיכבה לחקירה ארבעה נבחרים ציבור, חברי המועצה המחוקקת הפלסטינית המזוהים עם חמאס, שאחד מהם שוחרר לאחרונה ממאסר לאחר ריצוי עונש של ארבע שנות מאסר בכלא. על פי דיווחים בתקשורת, המשטרה תפסה את תעודות הזהות שבידיהם והורתה להם לעזוב את העיר עד תחילת יולי 2010 בטענה שמשרד הפנים שלל את מעמד התושבות שלהם.

עקירה בכפייה של פלסטינים תושבי ירושלים המזרחית בעיקבות שלילת מעמד התושבות הינה תופעה שכיחה. על פי מידע שנמסר על ידי משרד הפנים הישראלי, בשנת 2008 נשללה תושבותם הישראלית של 4,577 תושבי ירושלים המזרחית. בנוסף, במהלך השבוע נהרג תושב פלסטיני לאחר שג'יפ צבאי ישראלי שנסע בכביש 60 באזור חברון פגע בו ודרס אותו למוות.

כוחות ישראליים ערכו במהלך השבוע 63 מבצעי חיפוש בעיירות ובכפרים פלסטיניים, נתון הנמוך בהרבה מהממוצע השבועי העומד מתחילת 2010 על 100 סריקות שבועיות.

שבעה פלסטינים נפצעו בתקריות במעורבות מתנחלים

המשרד לתאום עניינים הומניטריים של האו"ם (אוצ'ה) תעד במהלך השבוע 12 תקיפות שבוצעו על ידי מתנחלים נגד פלסטינים ואשר הסתיימו בפציעה או בפגיעה ברכוש. מתחילת השנה נרשמו 132 תקריות מעין אלה, יותר מכפליים מהנתון בתקופה המקבילה אשתקד (62). בנוסף, נרשמו גם תקריות של איומים והתגרות מצד מתנחלים. מתחילת 2010 נהרג ילד פלסטיני אחד בידי מתנחלים ו-55 פלסטינים ו-28 מתנחלים ניפצעו במהלך תקריות בהן היו מעורבים מתנחלים.

בארבע מהתקריות שארעו השבוע נפצעו שבעה פלסטינים. באחת התקריות בסמוך למחנה הפליטים אל ערב, נפצעו גבר ונער פלסטיני (17) לאחר שמתנחל פתח לעברם באש חיה. הירי בוצע בעיצומה של תקרית ידוי אבנים על ידי פלסטינים לעבר כלי רכב בעלי לוחיות רישוי ישראליות שנעו בכבישי האזור, תקרית שבמהלכה נפצעו גם שני מתנחלים. ארבעה פלסטינים נוספים, ביניהם נער בן 14, נפצעו בשכונת סילוואן שבירושלים המזרחית, שלושה במהלך התנגשויות עם מתנחלים ואחד כתוצאה מתקיפה פיזית. בתקרית האחרונה נפגע נער בן 15 שנפל ונחבל בעת שניסה להימלט ממתנחלים בכפר עיראק בורין (נפת שכם).

שמונה התקריות הנתורות הסתיימו בגרימת נזק לרכוש פלסטיני. דיווחים נפרדים מחמישבה כפרים שונים בצפון הגדה (עורי, עינאבוס, חווארה ועסירה א-קיבליה שבנפת שכם, והכפר פררתא שבנפת קלקיליה) הצביעו על כך שמתנחלים הציתו אש באדמות חקלאיות של כפרים אלה. ההצתות בוצעו, לכאורה, על ידי מתנחלים מיצהר (נפת שכם) וחוות גלעד (נפת קלקיליה). על פי ההערכות, 480 דונם אדמות, בבעלותן של 85 משפחות פלסטיניות, הנטועות בעיקר בעצי זית ושקד ניזוקו בשרפה וכמה מאות עצים ויבולי שדה אחרים עלו באש ונשרפו. בתקרית נפרדת בנפת רמאללה, מתנחלים הציתו כ-30 דונם אדמה בבעלות הכפר מזרעה א-קיבליה, תוך גרימת נזק ל-40 עצי זית. רכב פלסטיני ניזוק בעיקבות ידוי אבנים על ידי מתנחלים בכביש 60 בנפת שכם. בתקרית נפרדת, מתנחל חמוש מחוות מעון (נפת חברון) רדף אחרי רועה צאן פלסטיני, בן 14, וגנב שלוש עיזים שהיו ברשותו.

לפי דיווח של הצבא הישראלי, בנוסף לתקרית שצוינה לעיל ושבמהלכה נפצעו שני מתנחלים, בשלוש תקריות נוספות באזורי בית לחם וחברון יידו פלסטינים אבנים לעבר כלי רכב עם לוחיות רישוי ישראליות, שנעו בכבישי הגדה המערבית, וגרמו נזק לכלי הרכב.

הרשויות הישראליות ממשיכות להוציא צווי הריסה וגירוש בשטח C

ב-6 ביוני מסרו באי כוח מטעם הצבא הישראלי שלושה צווי גירוש נפרדים לשלוש משפחות פלסטיניות המתגוררות בקהילת הרועים ח'רבת א-ראס אחמר שבבקעת הירדן (נפת טובאס) והורו בעל פה לשש משפחות נוספות להרוס את בתיהן ומחסות של בעלי החיים בתוך 24 שעות; נכון לשעת סגירת גיליון זה טרם בוצעו צווי הגירוש. צוים אלה מעמידים בסכנת גירוש מיידית 70 נפשות, כולל 19 ילדים. ביוני 2009 הרוס הצבא הישראלי בכפר זה 15 מבני מגורים, 30 מחסות לבעלי חיים ו-18 תנורי אפיה מסורתיים מסוג "טבון", פעולות שהביאו לעקירתם בכפייה של 120 בני אדם, ביניהם 66 ילדים. צווי הגירוש והריסת המבנים הוצאו לקהילה זאת בטענה שהקהילה התיישבה במקום שהוכרז על ידי הצבא הישראלי כשטח סגור המיועד לאימונים צבאיים; סטטוס מעין זה הוחל על כ-18% משטחה של הגדה המערבית.

למרות שקרוב לחודשיים ימים לא בוצעו הריסות מבנים בשטח C, הרי שהמנהל האזרחי (המנהא"ר) הישראלי מוסיף לחלק צווי הריסה והפסקת עבודה בגין היעדר אישורי בנייה ישראליים. השבוע תיעד משרד אוצ'ה חלוקת 18 צוים מעין אלה למבנים בבעלות פלסטינית, ביניהם שמונה מבני מגורים (שניים מהם בתהליך בנייה) ועשר מחסות לבעלי חיים בכפרים חארס (נפת סלפית) ועין פארס (נפת בית לחם) ובכפרים פסאיל אל-תחתא, פסאיל אל-פוקא וא-זוביידאת (בנפת ירחון). צווי הריסה נוספים כנגד בורות ספיגה (לביוב) חולקו בא-זוביידאת. מתחילת שנת 2010 הרוסו הרשויות הישראליות בשטח C 65 מבנים בבעלות פלסטינית, מה שהביא לעקירתם בכפייה של 129 בני אדם, כולל 47 ילדים. בתקופה המקבילה אשתקד, הרשויות הישראליות הרוסו 57 מבנים בשטח C והביאו לעקירתם בכפייה של 171 בני אדם.

חבילת הקלות התנועה מיושמת באופן חלקי

משרד אוצ'ה תיעד השבוע את הסרתם של שתי תלוליות עפר בצפון הגדה המערבית, מכשולי דרכים שחסמו את התנועה הממונעת דרך הכניסה הראשית לכפר כופר א-דיק בנפת סלפית (4,800 נפשות) ולכפר ג'מעין שבנפת שכם (6,000 נפשות). הסרת מכשולים אלה שיפרה במידה רבה את גישת התושבים הפלסטיניים לשירותים, שווקים ומקומות עבודה.

במהלך השבועיים האחרונים, הרשויות הישראליות הרחיבו את חופש התנועה של פלסטינים אזרחי מדינת ישראל דרך מחסומי הגדה המערבית. כתוצאה מהקלה זאת צפויה עליה במספר המבקרים מקרב אוכלוסייה זו בערים הפלסטיניות בגדה המערבית למטרת קניות, והדבר צפוי להעלות את נפח הפעילות המסחרית בערים אלה.

אמצעים אלה הינם חלק מחבילת הקלות שעליה הכריזו הרשויות הישראליות ב-24 במאי. בעוד שהחבילה כללה את הסרתם של 60 מכשולי תנועה, משרדי אוצ'ה תיעדו ואישרו עד כה את הסרתם של 10 מכשולים בלבד, שהמשמעותי ביותר ביניהם היתה הסרת תלולית העפר שחסמה את הגישה לכביש 60 עבור אשכול גדול של עיירות וכפרים מדרום לעיר חברון. הפתיחה המובטחת של כביש ממזרח לירושלים, שבו התנועה הפלסטינית היתה אסורה (כביש התנחלות קיידר) טרם מומשה.

רצועת עזה

שישה פלסטינים נהרגו בתקרית בלב ים

הכוחות הישראליים הרגו השבוע שישה פלסטינים בתקרית אחת בלב ים; עוד שלושה פלסטינים נפצעו בתקריות נוספות ונער בן 16 נפצע בזמן שהתעסק בנפל תחמושת (UXO) שלא התפוצץ. מתחילת 2010 נהרגו ברצועת עזה 31 פלסטינים (ביניהם 9 אזרחים), שלושה חיילים ישראלים ונתין זר אחד כתוצאה מן הקונפליקט הישראלי-פלסטיני. עוד 116 פלסטינים (ביניהם 100 אזרחים) וחמישה חיילים ישראלים נפצעו.

ב-7 ביוני, בתקרית אל מול חוף עזה, פתח חיל הים הישראלי באש לעבר ספינה פלסטינית והרג 6 פלסטינים, ביניהם שני אזרחים וארבעה חברים בפלג חמוש. אחד האזרחים היה הבעלים של הספינה ואילו השני היה דיג בספינה אחרת, ששטה בסמוך לזו שהותקפה. עפ"י דיווח של אמצעי התקשורת בישראל, אשר ציטטו מקורות בצבא הישראלי, החמושים היו בדרכם לבצע התקפה בישראל. עפ"י מקורות פלסטינים, החמושים עסקו באימון צבאי. באותו יום תקף חיל האוויר הישראלי ופצע פלסטיני נוסף בזמן שעשה את דרכו לביתו בג'באליה, בטענה שהיה, לכאורה, חבר בפלג חמוש.

ישראל המשיכה להגביל את גישת הפלסטינים לאזורים שהוכרזו על ידה כ"אזורי חיץ" לאורך גבול ישראל-עזה. זהו שטח חקלאי ברובו המשתרע על פני 18% משטח הרצועה; שני אזרחים פלסטינים נוספים נפצעו בשתי תקריות ליד הגבול, כאשר כוחות ישראלים פתחו באש לעבר אנשים שאספו פסולת מתכת. בתקרית נוספת לפחות פתחו כוחות ישראליים באש לעבר איכרים פלסטיניים והבריחו אותם מאדמתם.

פלסטינים ערכו מספר הפגנות השבוע במחאה על הגבלות הגישה לאדמה שעל יד הגבול. במהלך הפגנות אלה ירו הכוחות הישראליים באוויר, כאשר לפי הדיווחים, צעירים פלסטינים יידו אבנים והתקרבו לגדר המערכת. לא דווח על נפגעים.

פלגים פלסטינים חמושים ירו מספר רקטות מתוצרת מקומית לעבר דרום ישראל, כולל לכיוון בסיסים צבאיים הנמצאים סמוך לגבול; אירועים אלה הסתיימו ללא נפגעים או נזק לרכוש.

יבול העגבניות בסכנת השחתה בשל הופעת מזיק חדש

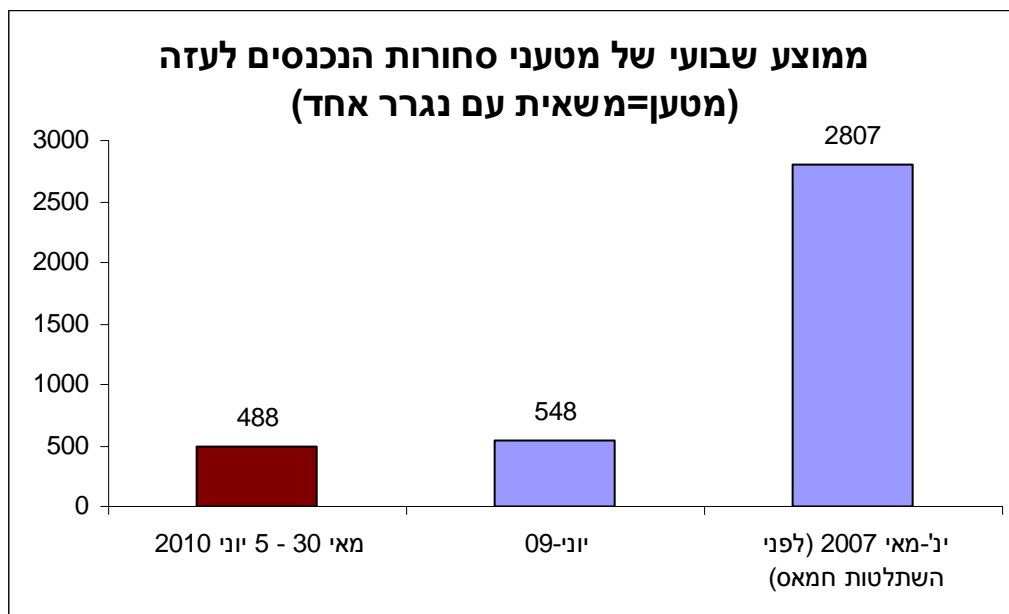
סוכנות האו"ם למזון וחקלאות (FAO) התריעה על התפרצות מגפה חדשה ומסוכנת של מזיק המכונה "Tuta Absoluta" בגידולים חקלאיים ברצועת עזה. אלה הם חרקים העמידים כמעט בפני כל חומרי ההדברה הזמינים ברצועת עזה וקשה להשתלט על המגפה משום שהציד הנדרש (רשתות מגן מפני חרקים למשל) אינו בהישג יד בשל המצור שישראל מטילה על עזה. מגיפה זו עלולה לפגוע ב-90% לערך מיבול העגבניות. אנשי הסוכנות מדווחים כי הדבר מציב 21,000 איכרים ובני המשפחה התלויים בהם, בסכנה מיידית של אבדן מקורות הפרנסה. דווחים קודמים מצביעים על כך שאזורים מסוימים בצפון הגדה המערבית נפגעו אף הם. סוכנות האו"ם למזון וחקלאות פועלת בשיתוף עם ארגונים הומניטריים אחרים למציאת פתרונות למשבר זה.

מעבר רפיח נפתח עד הודעה חדשה

ב-2 ביוני פתחו השלטונות המצריים את מעבר גבול רפיח לשני הכיוונים, עד הודעה חדשה. זו הפעם הראשונה שמצרים פותחת את הגבול לרצועת עזה למשך זמן בלתי מוגדר מאז סגירתו ביוני 2007. מאז סגירתו, נפתח המעבר ליומיים שלושה מדי חודש, במועדים שנבחרו מראש, ובאופן בלתי סדיר וזאת בכדי לאפשר מעבר לאנשים מסוימים בלבד. תנועת אנשים דרך מסוף רפיח ממשיכה עדיין להיות מוגבלת למקרים רפואיים או הומניטריים, כמו גם לסטודנטים ולמחזיקי דרכון זר.

פריטי יבוא חדשים מורשים להיכנס לרצועה; ירידה ביבוא השבועי הכולל (30 במאי-5 ביוני)

במהלך תקופת הדיווח מהמעברים (30 במאי-5 ביוני) התירו הרשויות הישראליות את יבואם לעזה של 11 פריטי מזון והגיינה חדשים, כולל ריבה, חלבה, מיצים, שימורי פירות, סכינים ומשחות גילוח. ברם, היקף היבוא השבוע ירד בכ-26% לעומת השבוע שעבר (488 לעומת 662 משאיות מטען). נתוני השבוע מהווים 17% בלבד ממוצע היבוא השבועי (2807 משאיות) שניכנס לרצועה במהלך חמשת החודשים הראשונים שקדמו להשתלטות החמאס ב-2007. בדומה לשבועות קודמים, מרבית הסחורות המיובאות הכילו מטעני מזון ומוצרי היגיינה (347 משאיות המהוות 71% מכלל היבוא). נמשך האיסור על יצוא סחורות והשבוע לא יצאו את הרצועה מטעני יצוא כלשהם.

במקביל, נמשכת כניסת חומרי בנייה, דרך מעברי הרצועה עם ישראל, עבור שני מיזמים עיקריים. השבוע הותרה כניסת 18 מטעני חצץ (722 טונות) ומטען נוסף של מלט (22 טונות) עבור תוכנית הבנייה של סוכנות אונר"א המבקשת להשלים בניית 151 יחידות דיור בחאן יונס. החומרים שהתקבלו עד כה להשלמת פרויקט זה מהווים בסה"כ 17% מהכמות הנדרשת להשלמת הבנייה. כמו כן הותרה כניסתן של 20 טונות נוספות של מלט (כחצי מטען) וארבע טונות של מוטות ברזל (חצי מטען) לביצוע עבודות שיקום של בית חולים אל-קודס (שספג נזקים קשים במהלך מתקפת "עופרת יצוקה"). מתחילת אפריל 2010 הותרה כניסתם לרצועה של חומרי יבוא חדשים שכניסתם קודם לכן נאסרה: 98 מטעני עץ לבנייה, 47 מטעני אלומיניום, 240 ו-134 מטעני ביגוד הנעלה, בהתאמה.

מתוך כ-70 מטעני סחורות, על פי ההערכות, שהוחרמו על ידי ישראל מהספינות שהשתתפו במשט עזה, רק 5 מטענים ניכנסו עד כה לרצועה. בעוד שהאוו"ם מאיץ בכל הנוגעים בדבר לעשות מאמצים מירביים להבטחת העברת הסיוע ההומניטרי מהמשט ליעדו, הרי שהעדיפות הראשונה של הקהילה ההומניטרית נתונה למאמצים להסרת המצור כליל, על מנת להבטיח הזרמה רציפה של סחורות ותנועת בני אדם לעזה וממנה, כמו גם לאספקה וחלוקה ללא כל הפרעות של סיוע ההומניטרי, לרבות שיקומן של תשתיות חיוניות.

נמשך המחסור בדלק תעשייתי וגז בישול

נרשמה ירידה קלה ביבוא הדלק התעשייתי המשמש לתדלוק תחנת הכוח של עזה (1.05 בהשוואה ל-1.09 מיליון ליטרים). בשל המחסור בדלק הנובע מהעדר מימון, תחנת הכוח העזתית ממשיכה לפעול בהיקף של 38% מהתפוקה המלאה. כתוצאה מכך, מרבית האוכלוסייה ממשיכה לסבול מהפסקות חשמל של 8-12 שעות מדי יום. בשל האיסור שישראל מטילה על יבוא חומרי גלם וחלקי חילוף שונים, לוקה תפקוד התחנה גם בשל מחסור באותם חומרים הדרושים לתחזוקה שוטפת ולביצוע תיקונים של תקלות בצידוד חיוני. חסרים כ-97 פריטי ציוד הדרושים לתחזוקת התחנה ואשר כניסתם נאסרה מאז יוני 2007.

בדומה לכך, השבוע נרשמה ירידה של 14% גם ביבוא גז בישול (750 לעומת 873 טונות) והאספקה השבוע מהווה, על פי הערכת התאחדות בעלי תחנות הדלק בעזה (המפיצים גם גז בישול, רק 54% מהביקוש השבועי הממוצע. בשל המחסור המתמשך בגז בישול, נותרה תוכנית הקיצוב שהופעלה בנובמבר 2009 על כנה.

הנוסח המחייב הוא המקור בשפה האנגלית:

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_06_11_english.pdf